

6. TWÓRCY LUDOWI W WIELKOPOLSCE

Twórca ludowy *tworzy oryginalne i indywidualne dzieła w oparciu o regionalne tradycje ludowe, na podstawie umiejętności nabytych w drodze bezpośredniego przekazu twórczości ludowej.* Wielu z twórców uczyło się samodzielnie, realizując tym samym swoje indywidualne pasje i chęć tworzenia. Spotkać ich można podczas wielu wydarzeń organizowanych przez wielkopolskie muzea i stowarzyszenia oraz lokalne samorządy. Jest to zawsze doskonałą okazją do poznania ludzi z pasją i chęcią dzielenia się swoimi doświadczeniami z innymi. Wielu twórców organizuje warsztaty, podczas których istnieje możliwość nauczenia się wykonywania m.ni. tradycyjnych ozdób, haftów czy koronek.

W 1968 roku powstało Stowarzyszenie Twórców Ludowych, które w 22 oddziałach skupia osoby zajmujące się twórczością ludową w Polsce. Wielkopolski Oddział STL (WO STL) został powołany w 1986 roku, a jego działalność wspierała od początku rada programowa (obecnie opiekunką Oddziału jest mgr Marta Romanow-Kujawa – etnografka i pracowniczka Wielkopolskiego Parku Etnograficznego w Dziekanowicach). W swych szeregach WO STL skupia obecnie 32 twórców (z województw wielkopolskiego i lubuskiego) reprezentujących dziedziny, takie jak: budownictwo instrumentów, folklor, haft (w tym snutka golińska), koronka (frywolitka), plastyka obrzędowa, ozdoby z papieru, pisarstwo i poezja, rzeźba oraz wikliniarstwo. Wielu z twórców zostało laureatami ogólnopolskich nagród, w tym Nagrody im. Oskara Kolberga „za zasługi dla kultury ludowej” (m.in. zmarli już Gertruda Kubicka i Tadeusz Czwordon oraz nadal tworzący: Józef Chojnacki i Eugenia Wieczorek), a ich prace znajdują się w zbiorach muzeów regionalnych i okręgowych. Wielkopolscy twórcy ludowi prezentują swoje prace podczas wydarzeń organizowanych m.in. przez Wielkopolski Park Etnograficzny (Oddział Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy) w Dziekanowicach, Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej oraz Muzeum Etnograficzne w Poznaniu (Oddział Muzeum Narodowego).

Nie wszyscy twórcy ludowi mają potrzebę zrzeszania się w Stowarzyszeniu Twórców Ludowych, w związku z tym na mapie zaprezentowano tylko tych, którzy są członkiniami i członkami Stowarzyszenia.

Autorka: Anna Weronika Brzezińska

BIBLIOGRAFIA:

Brzezińska A. W.

- 2015 *Portret własny wielkopolskich twórców ludowych*, „Przegląd Wielkopolski. Kultura. Historia. Ekorozwój. Turystyka”, 1 (107), s. 27-33.
- 2015 *Wielkopolscy twórcy ludowi*, „Twórczość Ludowa”. Kwartalnik Stowarzyszenia Twórców Ludowych, nr 1-2 (78), s. 28-29.

Brzezińska A. W., Romanow-Kujawa M. (red.)

- 2015 [Wielkopolscy twórcy ludowi. Informator Oddziału Wielkopolskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych](#), Poznań: Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia Twórców Ludowych.

Fatyga B.

- 2017 [Twórca ludowy](#), w: *Słownik inspiracji*.

Machowska M.

- 2014 *Nagroda im. Oskara Kolberga dla wielkopolskiej twórczyni ludowej* „Przegląd Wielkopolski. Kultura. Historia. Ekorozwój. Turystyka”, 1 (103), s. 73-74.
- 2015 *Twórcy nieprofesjonalni powiatu obornickiego*, „Przegląd Wielkopolski. Kultura. Historia. Ekorozwój. Turystyka”, 1 (107), s. 18-26.
- 2015 *Pelagia Pietrzak (1932-2012) – mistrzyni snutki golińskiej (pow. Jarocin)*, „Twórczość Ludowa”. Kwartalnik Stowarzyszenia Twórców Ludowych, nr 1-2(78), s. 32-33.

Romanow-Kujawa M.

- 2015 *Rzeźbiarze*, „Przegląd Wielkopolski. Kultura. Historia. Ekorozwój. Turystyka”, 1 (107), s. 12-17.

Romanow-Kujawa M., Pasiciel S.

- 2017 *Rzeźbiarze ziemi gnieźnieńskiej*, seria: „Biblioteka studiów lednickich”, t. 37, Dziekanowice: Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

ŹRÓDŁA I MATERIAŁY:

[Stowarzyszenie Twórców Ludowych](#)

[Portret własny wielkopolskich twórców ludowych](#)

[Twórca ludowy](#)

Aktualni Członkinie i członkowie Wielkopolskiego Oddziału STL

1.	Jadwiga Anioła	plastyka obrzędowa	Rogalinek, pow. poznański
2.	Andrzej Mendlewski	budowniczy instrumentów	Poznań
3.	Marian Orlik	folklor	Szamotuły
4.	Regina Buganik	haft	Stanów, pow. żagański, woj. lubuskie
5.	Bożena Radzikowska	haft	Budy, pow. złotowski
6.	Marianna Dobrowolska	haft (snutka)	Konin
7.	Genowefa Dopierała	haft (snutka)	Jarocin
8.	Barbara Michalak	haft (snutka)	Jarocin
9.	Anna Barzyk	koronka (frywolitka)	Wilkowo, pow. świebodziński
10.	Ewa Kasprzak	koronka (frywolitka)	Jarocin
11.	Aleksandra Klimek	koronka (frywolitka)	Jarocin
12.	Eugenia Wieczorek	koronka (frywolitka)	Jarocin
13.	Jolanta Majorowicz	ozdoby z papieru	Kalisz
14.	Honorata Majorowicz-Dahlke	ozdoby z papieru	Kalisz
15.	Bronisław Suchy	pisarstwo / poezja	Stara Wiśniewka, pow. złotowski
16.	Maria Suchy	pisarstwo / poezja	Stara Wiśniewka, pow. złotowski
17.	Józef Chojnacki	pisarstwo / poezja	Gułtowy, pow. poznański
18.	Józefa Pawłowska	pisarstwo / poezja	Gorzów Wlkp.
19.	Maciej Ćwierzyk	rzeźba	Poznań
20.	Michał Dutkiewicz	rzeźba	Września
21.	Danuta Kasprzak	rzeźba	Poznań
22.	Roman Łuczak	rzeźba	Witkowo, pow. gnieźnieński
23.	Elżbieta Matkowska	rzeźba	Strzałkowo, pow. słupecki
24.	Ludwik Oleksy	rzeźba	Zielona Góra
25.	Bogdan Osuch	rzeźba	Jarocin

26.	Jerzy Sowijak	rzeźba	Bukówiec Górny, pow. leszczyński
27.	Piotr Staszak	rzeźba	Brudzew, pow. turecki
28.	Michał Borkowski	wikliniarstwo	Kazimierz Biskupi, pow. koniński
29.	Rafał Górczyński	wikliniarstwo	Przyłęk, pow. nowotomyski
30.	Janusz Wiśniewski	wikliniarstwo	Dobrow nad Wartą, pow. kolski
31.	Grzegorz Papiński	wikliniarstwo	Chrusty, pow. koniński
32.	Ewa Świątkowska- Papińska	wikliniarstwo	Chrusty, pow. koniński

*numer na mapie odpowiada numerowi z tabeli